

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/459 НА КОМИСИЯТА от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013

Обн. L ОВ. бр.72 от 17 Март 2017г.

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/20051, и по-специално член 6, параграф 11 и член 7, параграф 3 от него,

като има предвид, че:

(1) В Регламент (ЕО) № 715/2009 се определят недискриминационни правила за условията на достъп до газопреносни системи за природен газ с оглед да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар на газ.

(2) Дублирането на газопреносните системи в повечето случаи не е нито икономично, нито ефективно. Поради това конкуренцията на пазарите на природен газ изисква прозрачен и недискриминационен достъп до газопреносната инфраструктура за всички ползватели на мрежата. В големи части на Съюза обаче липсата на еднакъв и прозрачен достъп до капацитет за пренос (пропускателна способност) продължава да бъде основна пречка за постигането на ефективна конкуренция на пазара на едро. Освен това фактът, че националните правила в отделните държави членки се различават, затруднява създаването на добре функциониращ вътрешен пазар на газ.

(3) Неефикасното използване и ограниченият достъп до газопроводите с високо налягане в Съюза водят до неоптимални пазарни условия. Към газопреносните системи в Съюза трябва да бъде приложена една по-прозрачна, ефективна и недискриминационна система за разпределяне на ограничения капацитет за пренос, така че трансграничната конкуренция да може да продължи да се развива, а пазарната интеграция — да отбележи напредък. Разработването на такива правила бе последователно подкрепено от заинтересованите страни.

(4) Постигането на ефективна конкуренция между доставчиците от Съюза и тези извън него изисква те да имат възможност за гъвкаво използване на съществуващите преносни системи, за да транспортират своя газ според ценовите сигнали. Само една добре функционираща обща мрежа, в която са свързани отделните преносни мрежи и която предлага равни условия за достъп на всички, би позволила безпрепятственото движение на газ в целия Съюз. Това на свой ред би привлякло повече доставчици, би повишило ликвидността в центровете за търговия и би допринесло за възникването на ефикасни механизми за ценообразуване и следователно на справедливи цени на газ, основани на принципа на търсенето и предлагането.

(5) Целта на Регламент (ЕС) № 984/2013 на Комисията 2 за установяване на Мрежов

кодекс относно механизмите за разпределение на капацитет в газопреносни системи беше да се постигне необходимата степен на хармонизация в Съюза. Ефективното прилагане на посочения регламент освен това се основаваше на въвеждането на тарифни системи, съвместими с механизмите за разпределяне на капацитет, предложени в настоящия регламент, за да се гарантира, че прилагането няма да има отрицателно въздействие върху приходите и паричните потоци на операторите на преносни системи.

(6) Настоящият регламент има по-широк обхват от този на Регламент (ЕС) № 984/2013, основно по отношение на правилата за предлагането на добавен капацитет, и изяснява някои разпоредби, свързани с определянето и предлагането на гарантиран и прекъсваем капацитет и с подобряването на съгласуваността на договорните условия на съответните оператори на преносни системи във връзка с предлагането на групиран капацитет. Разпоредбите на настоящия регламент, отнасящи се до координацията на поддръжката и стандартизирането на комуникацията следва да бъдат тълкувани в контекста на Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията 3.

(7) За да се даде възможност на ползвателите на мрежата да се възползват от хармонизирани във възможно най-голяма степен механизми за разпределяне на капацитет на един интегриран пазар, настоящият регламент следва да се прилага за неосвободения от изискванията капацитет в големите нови инфраструктури, които са получили освобождаване от член 32 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета 4, доколкото прилагането на настоящия регламент не пречи на това освобождаване и като се взема предвид особеното естество на междусистемните газопроводи при групиране на капацитет.

(8) Настоящият регламент не следва да засяга прилагането на правилата за конкуренцията на равнището на Съюза и на национално равнище, по-специално забраните за ограничителни споразумения (член 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз) и за злоупотреба с господстващо положение (член 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз). Въведените механизми за разпределяне на капацитет следва да бъдат разработени по такъв начин, че да се избегне блокирането на пазарите за доставки надолу по веригата.

(9) С цел да се гарантира, че операторите на преносни системи максимизират предлагането на гарантиран капацитет, следва да се съблюдава определена йерархия на продуктите при предлагането, като годишен, тримесечен и месечен прекъсваем капацитет се предлага само ако не е наличен гарантиран капацитет.

(10) Когато съответните условия, приложими за предлагането на продукти за групиран капацитет от операторите на преносни системи от двете страни на дадена точка на междусистемно свързване, се различават съществено, резервирането на групиран капацитет може да има ограничена стойност и полезност за ползвателите на мрежата. Поради това следва да се започне процес под ръководството на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (наричана по-нататък „Агенцията“) и Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (наричана по-нататък „ЕМОПС за газ“), в рамките на който, доколкото е възможно, следва да бъдат оценени и съгласувани тези условия за продуктите за групиран капацитет на операторите на преносни системи в целия Съюз, с оглед на създаването на общ образец за условията.

(11) Необходима е рационализирана и хармонизирана в рамките на Съюза процедура за предлагане на добавен капацитет, за да се отговори на възможно пазарно търсене на такъв

капацитет. Този процес следва да включва редовни оценки на търсенето, последвани от структуриран етап на проектиране и разпределяне на капацитет на базата на ефективно трансгранично сътрудничество между операторите на преносни системи и националните регулаторни органи в рамките на Съюза. Всяко инвестиционно решение, което се взема след оценка на пазарното търсене на капацитет, следва да се подлага на проверка за икономическа целесъобразност за определяне на неговата икономическа жизнеспособност. Тази проверка за икономическа целесъобразност на свой ред следва да гарантира, че ползвателите на мрежата, търсещи капацитет, поемат съответните рискове, свързани с тяхното търсене, за да се избегне излагането на обхванатите клиенти на риск във връзка с тези инвестиции.

(12) Разпределянето на капацитета в рамките на стандартни проекти за добавен капацитет следва да се извършва под формата на стандартна тръжна процедура на разпределяне, с цел да се гарантира най-високо ниво на прозрачност и недопускане на дискриминация. В случай на големи и сложни проекти, засягащи няколко държави членки, операторите на преносни системи следва обаче да имат право да използват алтернативни механизми за разпределяне. Тези механизми следва да осигуряват необходимата гъвкавост, за да се даде възможност за инвестиции, в случай че съществува реално търсене на пазара, но същевременно следва да бъдат съгласувани между различните държави. В случай че е позволено използването на алтернативен механизъм за разпределяне, трябва да бъде предотвратено блокиране на пазара чрез изискване за заделяне на по-висока квота на капацитет за обслужването на краткосрочни резервации.

(13) Прилагайки в тези зони сложни входно-изходни режими, предназначени за други пазари — особено по отношение на физическите потоци на газ, операторите на преносни системи са приложили, а националните регулаторни органи са одобрили, различни подходи на договаряне на продукти за гарантиран капацитет, чието въздействие следва да бъде оценено в контекста на целия Съюз.

(14) Националните регулаторни органи и операторите на преносни системи следва да вземат под внимание най-добрите практики и начинания за хармонизиране на процесите, свързани с прилагането на настоящия регламент. Действайки в съответствие с член 7 от Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета 5, Агенцията и националните регулаторни органи следва да гарантират, че в точките на междусистемно свързване в Съюза по най-ефективен начин се прилагат механизми за разпределяне на капацитета.

(15) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета, създаден по силата на член 51 от Директива 2009/73/ЕО,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се установява мрежов кодекс за създаване на механизми за разпределяне на капацитет в газопреносни системи за съществуващ и добавен капацитет. Настоящият регламент определя как операторите на съседни преносни системи си сътрудничат с цел да улесняват продажбите на капацитет по отношение на общите търговски и технически правила, свързани с механизми за разпределяне на капацитет.

Член 2

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага за точките на междусистемно свързване. Той може да се прилага и за входните и изходните точки от или към трети държави в зависимост от решението на съответния национален регулаторен орган. Настоящият регламент не се прилага за изходните точки към крайните потребители и разпределителните мрежи, входните точки от терминалите за втечен природен газ (ВПП) и съоръженията за добив, както и входните точки от или изходните точки към съоръженията за съхранение.

2. Стандартизираните механизми за разпределяне на капацитет, създадени в съответствие с настоящия регламент, трябва да включват тръжна процедура за съответните точки на междусистемно свързване в рамките на Съюза и стандартни продукти за капацитет, които да се предлагат и разпределят. Когато се предлага добавен капацитет, могат да се използват също алтернативни механизми за разпределяне, като се спазват условията, посочени в член 30, параграф 2.

3. Настоящият регламент се прилага за целия технически и прекъсваем капацитет в точките на междусистемно свързване, както и за допълнителен капацитет по смисъла на точка 2.2.1 от приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009 и за добавен капацитет. Настоящият регламент не се прилага за точките на междусистемно свързване между държавите членки, когато една от тези държави членки има дерогация въз основа на член 49 от Директива 2009/73/ЕО.

4. Когато се прилага алтернативен механизъм за разпределяне на капацитета съгласно член 30, към нивата на предлагане не се прилагат член 8, параграфи 1—7, членове 11—18, член 19, параграф 2 и член 37, освен ако е решено друго от съответните национални регулаторни органи.

5. Когато се прилагат неявни методи на разпределяне, националните регулаторни органи могат да решат да не прилагат членове 8—37.

6. С цел предотвратяване на блокирането на пазара за доставки надолу по веригата, след консултации с ползвателите на мрежата националните регулаторни органи могат да решат да вземат пропорционални мерки за ограничаване на предварителното наддаване за капацитет от страна на единични ползватели на мрежата в точките на междусистемно свързване в дадена държава членка.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията от член 2 от Регламент (ЕО) № 715/2009, член 3 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията 6 и член 2 от Директива 2009/73/ЕО. Освен това се прилагат следните определения:

1) „добавен капацитет“ означава евентуално добавяне в бъдеще на технически капацитет или създаване на нов капацитет, там където понастоящем такъв не съществува, чрез основаващи се на пазара процедури които могат да бъдат предлагани въз основа на инвестиции във физическата инфраструктура или оптимизиране на дългосрочен капацитет и да бъдат разпределяни в последствие, при условие че има положителен резултат от проверката за икономическа целесъобразност, в следните случаи:

а) в съществуващи точки на междусистемно свързване;

б) чрез създаване на нова точка или точки на междусистемно свързване;

в) като физически капацитет за обратен поток в дадена точка или точки на междусистемно свързване, който не е бил предлаган преди това.

2) „точка на междусистемно свързване“ означава физическа или виртуална точка, свързваща съседни входно-изходни системи или свързваща входно-изходна система с газопровод за междусистемно свързване, доколкото тези точки подлежат на резервиране от ползвателите на мрежата;

3) „алтернативен механизъм за разпределяне“ означава механизъм за разпределяне на нивото на предлагане или добавения капацитет, който се създава в зависимост от случая от операторите на преносни системи и се одобрява от националните регулаторни органи с цел да се отговори на заявките за търсене при определени условия;

4) „стандартен продукт за капацитет“ означава определен капацитет за пренос за даден период от време в определена точка на междусистемно свързване;

5) „ниво на предлагане“ означава сбора от наличния капацитет и съответния добавен капацитет, предлаган за всеки от годишните стандартни продукти за капацитет в дадена точка на междусистемно свързване;

6) „неявен метод на разпределяне“ означава метод на разпределяне на капацитет, при който — евентуално чрез търг — едновременно се разпределят преносен капацитет и съответното количество газ;

7) „кръг на наддаване“ означава период от време, през който ползвателите на мрежата могат да подадат, изменят и оттеглят оферти за покупка;

8) „голяма ценова стъпка“ означава постоянна или променяща се стойност, която се

определя за точка на междусистемно свързване и стандартен продукт за капацитет;

9) „проект за добавен капацитет“ означава проект за увеличаване на техническия капацитет в съществуваща точка на междусистемно свързване или за създаване на нова точка на междусистемно свързване въз основа на разпределянето на капацитета в предходната процедура за добавен капацитет;

10) „проверка за икономическа целесъобразност“ означава проверка, проведена с цел оценяване на икономическата жизнеспособност на проекти за добавен капацитет;

11) „процедура за добавен капацитет“ означава процедура за оценяване на пазарното търсене на добавен капацитет, която включва необвързващ етап, в който ползвателите на мрежата изразяват и определят количествено своето търсене на добавен капацитет, както и обвързващ етап, в който един или повече оператори на преносни системи изискват от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет;

12) „групирани капацитет“ означава стандартен продукт за капацитет, предлаган като гарантиран капацитет, който се състои от съответен входен и изходен капацитет от двете страни на всяка точка на междусистемно свързване;

13) „споразумение за междусистемно свързване“ означава споразумение, сключено от съседни оператори на преносни системи, чиито системи са свързани в определена точка на междусистемно свързване, с което се определят условията, оперативните процедури и разпоредбите по отношение на подаването и/или изтеглянето на газ в точка на междусистемно свързване с цел улесняване на ефикасната оперативна съвместимост на взаимосвързаните преносни мрежи, съгласно глава II от Регламент (ЕС) 2015/703;

14) „конкуриращи се капацитети“ означава капацитети, за които наличният капацитет в една точка от мрежата не може да бъде разпределен, без да бъде намален изцяло или частично наличният капацитет в друга точка от мрежата;

15) „тръжен календар“ означава таблица с информация във връзка с конкретни търгове, която се публикува от ЕМОПС за газ до януари всяка календарна година за търговете, провеждани през периода от март до февруари следващата календарна година, и съдържа всички съответни дати за търгове, включително началните дати и съответните стандартни продукти за капацитет;

16) „газоден“ означава периода от 5:00 до 5:00 UTC (координирано универсално време) на следващия ден при зимно часово време и от 4:00 до 4:00 UTC на следващия ден при лятно часово време;

17) „капацитет в рамките на деня“ означава капацитет, предлаган и разпределян след приключването на търговете за капацитет за ден напред по отношение на въпросния ден;

18) „търг с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена“ означава търг, в който ползвател на мрежата съобщава исканите количества за определени ценови стъпки, които се обявяват последователно;

19) „търг с еднаква цена“ означава търг, при който в даден кръг на наддаване ползвателят на мрежата предлага както цена, така и количество, и всички ползватели на мрежата, които са успели да спечелят капацитет, заплащат цената на най-ниската спечелила оферта за покупка;

20) „минимална цена“ означава минималната допустима цена на търга;

21) „малка ценова стъпка“ означава постоянна или променяща се стойност, която се определя за точка на междусистемно свързване и стандартен продукт за капацитет и е по-малка от голямата ценова стъпка;

22) „първи недостиг на търсене“ означава събитие, при което съвкупното търсене на всички ползватели на мрежата е по-малко от предлагания капацитет в края на втория кръг на наддаване или последващ кръг на наддаване;

23) „виртуална точка на междусистемно свързване“ означава две или повече точки на междусистемно свързване, свързващи две съседни входно-изходни системи една с друга, при което тези точки са обединени за целите на предоставянето на една обща услуга за капацитет;

24) „коефициент f “ означава дела от настоящата стойност на прогнозираното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносна система, свързана с добавения капацитет, включен в съответното ниво на предлагане, както е определено в член 22, параграф 1, буква б), който се покрива от настоящата стойност на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет, изчислен, както е посочено в член 22, параграф 1, буква а);

25) „свърхзаявяване“ означава правото на ползвателите на мрежата, които изпълняват минималните изисквания за подаване на заявки, да поискат прекъсваем капацитет по всяко време в рамките на деня, като подадат заявка, която увеличава общото заявено от тях количество до ниво, по-високо от договорения им капацитет.

ГЛАВА II

ПРИНЦИПИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 4

Съгласуване на техническото обслужване

Когато техническото обслужване на тръбопровод или на част от преносната мрежа оказва въздействие върху преносния капацитет, който може да се предложи в точки на междусистемно свързване, операторът(ите) на преносни системи изцяло си сътрудничи(ат) с оператора(ите) на съседната преносна система по отношение на съответните планове за техническо обслужване с цел да се сведе до минимум въздействието върху потенциалните потоци на газ и капацитета в дадена точка на междусистемно свързване.

Член 5

Стандартизиране на комуникацията

1. Операторите на преносни системи съгласуват прилагането на стандартни комуникационни процедури, съгласувани информационни системи и съвместими електронни комуникации в реално време, като например общи формати и протоколи за обмен на данни, както и одобряват принципи за начина на обработване на тези данни.

2. Стандартните комуникационни процедури включват по-специално онези, които се отнасят до достъпа на ползвателите на мрежата до тръжната система на операторите на преносни системи или до съответната платформа за резервиране и до прегледа на предоставената тръжна информация. Графикът и съдържанието на данните, които ще се обменят, съответстват на разпоредбите, установени в глава III.

3. Стандартните комуникационни процедури, приети от операторите на преносни системи, включват план за изпълнение и срок на прилагане, които се съгласуват с разработването на платформата(ите) за резервиране, определена(и) в член 37. Операторите на преносни системи осигуряват поверителността на чувствителната търговска информация.

Член 6

Изчисляване и максимално предлагане на капацитет

1. На ползвателите на мрежата се предоставя максималният технически капацитет, като се държи сметка за запазването на работоспособността на системата, безопасността и ефективната експлоатация на мрежата.

а) С цел максимално да се увеличи предлагането на групиран капацитет чрез оптимизиране на техническия капацитет операторите на преносни системи предприемат следните мерки в точките на междусистемно свързване, където има договорно претоварване съгласно точка 2.2.3, подточка 1 от приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009: операторите на преносни системи създават и прилагат съвместен метод, определящ специфичните мерки, които трябва да бъдат предприети от съответните оператори на преносни системи, за да се постигне изискваното оптимизиране:

1) съвместният метод включва задълбочен анализ на техническите капацитети, в т.ч. всички несъответствия в тях от двете страни на точката на междусистемно свързване, а също така конкретни действия и подробен график, необходими за постигането на максимално предлагане на групиран капацитет, като се отчитат възможните последствия и се посочват регулаторните одобрения, изисквани за възстановяване на разходите и за коригиране на нормативната база. Тези конкретни действия не трябва да оказват отрицателно въздействие върху предлагането на капацитет в други съответни точки на въпросните системи и в точки към разпределителни мрежи от значение за сигурността на доставките до крайни клиенти, като например тези към съоръжения за съхранение, терминали за ВПГ и защитени клиенти, както е определено в

Регламент (ЕС) № 994/2010 на Европейския парламент и на Съвета 7;

2) В методиката за изчислението и правилата за предоставяне на капацитет, приети от операторите на преносни системи, се уреждат особените случаи, в които конкуриращите се капацитети в различните системи включват точки на междусистемно свързване и изходни точки към съоръжения за съхранение.

3) този задълбочен анализ трябва да взема предвид допусканията, направени в десетгодишния план за развитие на мрежата в целия Съюз съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 715/2009, националните инвестиционни планове, съответните задължения съгласно приложимото национално право, както и всички съответни договорни задължения;

4) съответните оператори на преносни системи прилагат динамичен подход към преизчисляването на техническия капацитет, когато е целесъобразно — в комбинация с динамичното изчисляване, използвано за допълнителен капацитет въз основа на разпоредбите на точка 2.2.2.2 от приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009, като съвместно определят подходящата периодичност на преизчисляването за точка на междусистемно свързване и като вземат предвид специфичните характеристики на всяка от тях;

5) при прилагането на съвместния метод операторите на съседни преносни системи се консултират с другите оператори на преносни системи, които са специално засегнати от точката на междусистемно свързване;

б) операторите на преносни системи вземат под внимание информацията, която може да бъде предоставена от ползвателите на мрежата относно очакваните бъдещи потоци при преизчисляването на техническия капацитет;

б) операторите на преносни системи съвместно оценяват най-малко следните параметри и при необходимост ги коригират:

1) поети задължения по отношение на налягането;

2) всички съответни сценарии за търсенето и предлагането, включително подробности относно представителните климатични условия и мрежовите конфигурации, свързани с крайно утежнени сценарии;

3) топлина на изгаряне.

2. Когато оптимизирането на техническия капацитет води до разходи за операторите на преносни системи, по-специално до разходи, които засягат нееднакво операторите на преносни системи от която и да е страна на точката на междусистемно свързване, на операторите на преносни системи се разрешава да си възстановят тези направени по ефективен начин разходи чрез нормативната уредба, установена от съответните регулаторни органи в съответствие с член 13 от Регламент (ЕО) № 715/2009 и член 42 от Директива 2009/73/ЕО. Прилага се член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 713/2009.

3. Когато е целесъобразно, националните регулаторни органи се консултират с

ползвателите на мрежата относно прилагания метод за изчисляване и съвместния подход.

4. Промените в размера на групирания капацитет, предлаган в точките на междусистемно свързване, в резултат на процеса по параграф 1, се включват в доклада на Агенцията, публикуван съгласно точка 2.2.1, подточка 2 от приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009.

Член 7

Обмен на информация между оператори на съседни преносни системи

1. Операторите на съседни преносни системи редовно обменят информация за заявките и повторните заявки, съгласуваните стойности и потвържденията в точките на междусистемно свързване.

2. Операторите на съседни преносни системи обменят информация за техническото обслужване на отделните свои преносни мрежи с цел да допринесат за процеса на вземане на решения по отношение на техническото използване на точките на междусистемно свързване. Процедурите за обмен на данни между операторите на преносни системи се включват в съответното им споразумение за междусистемно свързване.

ГЛАВА III

РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРОДУКТИ ЗА ГАРАНТИРАН КАПАЦИТЕТ

Член 8

Методика на разпределянето

1. За разпределянето на капацитет в точките на междусистемно свързване се използват търгове, освен ако се прилага алтернативната методика за разпределяне в съответствие с член 30.

2. За всички точки на междусистемно свързване се прилага тръжна процедура от един и същ вид. Съответните тръжни процедури започват едновременно за всички засегнати точки на междусистемно свързване. При всяка тръжна процедура, свързана с даден стандартен продукт за капацитет, се разпределя капацитет независимо от всяка друга тръжна процедура, освен когато се разпределя добавен капацитет или в случаи, в които при съгласие от страна на пряко участващите оператори на преносни системи и след одобрение на съответните национални регулаторни органи се разпределя конкурентен капацитет. Националният регулаторен орган на всяка съседна и засегната държава членка може да представи становище, което трябва да бъде взето под внимание от съответния национален регулаторен орган. Когато се предлага добавен капацитет, независимото разпределяне не се прилага за едновременните тръжни процедури за съответните нива на предлагане, тъй като те са зависими едно от друго, понеже може да бъде разпределено само едно ниво на предлагане.

3. Стандартните продукти за капацитет се предлагат в определен логически ред, като най-напред се предлагат обхващащите годишен капацитет продукти, а след тях — продуктът със следващата най-кратка продължителност за ползване през същия период. Графикът на търговете, предвиден в членове 11—15, се съобразява с този принцип.

4. Правилата за стандартни продукти за капацитет, посочени в член 9, и търговете, посочени в членове 11—15, се прилагат за групирания капацитет и негрупирания капацитет в точка на междусистемно свързване.

5. За даден търг наличието на съответни стандартни продукти за капацитет се съобщава в съответствие с членове 11—15 и съгласно тържния календар.

6. Количество, равно на поне 20 % от съществуващия технически капацитет във всяка точка на междусистемно свързване, се заделя и предлага в съответствие с параграф 7. Ако наличният капацитет е по-малък от дела на подлежащия на заделяне технически капацитет, се заделя целият наличен капацитет. Този капацитет се предлага в съответствие с параграф 7, буква б), докато всеки друг заделен капацитет се предлага в съответствие с параграф 7, буква а).

7. Заделеният капацитет съгласно параграф 6 се предлага при спазване на следните разпоредби:

а) количество, равно на поне 10 % от съществуващия технически капацитет във всяка точка на междусистемно свързване, се предлага не по-рано от момента на ежегодния търг за годишен капацитет, предвиден в член 11 и провеждан в съответствие с тържния календар по време на петата газогодина, предхождаща началото на съответната газогодина; и

б) допълнително количество, равно на поне 10 % от съществуващия технически капацитет във всяка точка на междусистемно свързване, се предлага за първи път не по-рано от момента на ежегодния търг за тримесечен капацитет, предвиден в член 12 и провеждан в съответствие с тържния календар по време на газогодината, предхождаща началото на съответната газогодина.

8. При добавения капацитет количество, равно на поне 10 % от добавения технически капацитет в съответната точка на междусистемно свързване, се заделя и предлага не по-рано от ежегодния търг за тримесечен капацитет, предвиден в член 12 и провеждан в съответствие с тържния календар по време на газогодината, предхождаща началото на съответната газогодина.

9. Точният дял на заделения съгласно параграфи 6 и 8 капацитет се обсъжда със заинтересованите страни, съгласува се между операторите на преносни системи и се одобрява от националните регулаторни органи за всяка точка на междусистемно свързване. Националните регулаторни органи по-специално обмислят заделянето на по-големи дялове капацитет за по-кратък срок, за да се избегне блокирането на пазарите за доставки надолу по веригата.

10. Капацитет, създаден чрез непазарни процедури, за който окончателното инвестиционно решение е взето без предварително поети задължения от страна на ползватели на мрежата, се предлага и разпределя под формата на налични стандартни продукти за капацитет, както е определено в настоящия регламент.

Член 9

Стандартни продукти за капацитет

1. Операторите на преносни системи предлагат годишни, тримесечни, месечни и дневни стандартни продукти, както и стандартни продукти за капацитет в рамките на деня.

2. Годишните стандартни продукти за капацитет са капацитетът, който може да бъде заявен в определен размер от ползвател на мрежата за всички газодни от определена газогодина (като се започва на 1 октомври).

3. Тримесечните стандартни продукти за капацитет са капацитетът, който може да бъде заявен в определен размер от ползвател на мрежата за всички газодни от определено тримесечие (като се започва съответно на 1 октомври, 1 януари, 1 април или 1 юли).

4. Месечните стандартни продукти за капацитет са капацитетът, който може да бъде заявен в определен размер от ползвател на мрежата за всички газодни от определен календарен месец (като се започва на първия ден от всеки месец).

5. Дневните стандартни продукти за капацитет са капацитетът, който може да бъде заявен в определен размер от ползвател на мрежата за един газоден.

6. Стандартните продукти за капацитет в рамките на деня са капацитетът, който може да бъде заявен в определен размер от ползвател на мрежата от определен начален момент на даден газоден до края на същия газоден.

Член 10

Използвана единица за капацитет

Предлаганият капацитет се изразява в енергийни единици за единица време. Използват се следните единици: kWh/h или kWh/ден. В случай на kWh/ден се предполага фиксиран дебит за целия газоден.

Член 11

Ежегодни търгове за годишен капацитет

1. Търговете за годишен капацитет се провеждат веднъж годишно.

2. Капацитетът за всеки годишен стандартен продукт за капацитет се продава чрез ежегоден търг за годишен капацитет, като се използва тръжен алгоритъм с явно наддаване и

периодично повишение на тръжната цена в съответствие с член 17.

3. Чрез тръжната процедура се предлага капацитет най-малко за следващите 5 газогодини и най-много за следващите 15 газогодини, за съществуващия капацитет. При предлагането на добавен капацитет нивата на предлагане могат да се предлагат на ежегодни търгове за период от най-много 15 години след началото на експлоатацията.

4. От 2018 г. ежегодните търгове за годишен капацитет започват в първия понеделник от месец юли всяка година, освен ако в тръжния календар е посочено друго.

5. По време на ежегодния търг за годишен капацитет потребителите на мрежата могат да участват в един или няколко едновременни търга във връзка с всяка точка на междусистемно свързване с цел да подадат заявка за стандартни продукти за капацитет.

6. Капацитетът, предлаган по време на ежегодния търг за годишен капацитет, е равен на:

$$A - B - C + D + E - F$$

където:

A е техническият капацитет на оператора на преносна мрежа за всеки от стандартните продукти за капацитет;

B при ежегодните търгове за годишен капацитет, предлагащи капацитет за следващите 5 години, това е техническият капацитет (A), заделен в съответствие с член 8, параграф 7; при ежегодните търгове за годишен капацитет, предлагащи капацитет за периода след първите 5 години, това е техническият капацитет (A), заделен в съответствие с член 8, параграф 7;

C е предварително продаденият технически капацитет, коригиран с капацитета, който се предлага повторно в съответствие с приложимите процедури за управление на претоварването;

D е допълнителният капацитет за такава година, ако има такъв.

E е добавеният капацитет за такава година, включен в съответното ниво на предлагане, ако има такъв;

F е стойността на добавения капацитет (E), ако има такъв, заделен в съответствие с член 8, параграфи 8 и 9.

7. Предлагащият капацитет може да бъде групиран капацитет или негрупиран капацитет в съответствие с член 19. Това се отнася и за всички други търгове, посочени в членове 12—15.

8. Поне един месец преди началото на търга операторите на преносни системи уведомяват ползвателите на мрежата относно размера на гарантирания капацитет, предлаган за всяка година на предстоящия ежегоден търг за годишен капацитет.

9. Кръговете на наддаване на всеки търг се провеждат от 08:00 UTC до 17:00 UTC (зимно

часово време) или от 07:00 UTC до 16:00 UTC (лятно часово време) във всички съответни газодни. Кръговете на наддаване започват и приключват в рамките на всеки газоден, както е посочено в член 17, параграф 2.

10. Резултатите от търга по отношение на разпределянето се предоставят възможно най-бързо и не по-късно от следващия работен ден след закриване на кръга на наддаване, едновременно за всички ползватели на мрежата, които участват в съответния търг.

В случай на добавен капацитет поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет, включително информация дали са изпълнени условията за повторно провеждане на търга съгласно член 29, параграф 3, се предоставят най-късно на следващия работен ден след закриване на кръга на наддаване едновременно на всички ползватели на мрежата, които участват в съответния търг. Резултатите от проверката за икономическа целесъобразност се представят не по-късно от 2 работни дни след закриване на кръга на наддаване, едновременно за всички ползватели на мрежата, които участват в съответния търг.

11. Обобщената информация за резултатите от търга се оповестява публично за участниците на пазара.

Член 12

Ежегодни търгове за тримесечен капацитет

1. През всяка газогодина се провеждат четири ежегодни търга за тримесечен капацитет.

2. Капацитетът за всеки тримесечен стандартен продукт за капацитет се продава чрез ежегодните търгове за тримесечен капацитет, като се използва тръжен алгоритъм с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена в съответствие с член 17.

3. Капацитетът за тримесечията на предстоящата газогодина се продава чрез едновременни търгове за всяко тримесечие и за всяка точка на междусистемно свързване, както следва:

а) за тримесечия от едно (октомври—декември) до четири (юли—септември) в първия ежегоден търг за тримесечен капацитет;

б) за тримесечия от две (януари—март) до четири (юли—септември) във втория ежегоден търг за тримесечен капацитет;

в) за тримесечия от три (април—юни) до четири (юли—септември) в третия ежегоден търг за тримесечен капацитет;

г) за последното тримесечие (юли—септември) в четвърти ежегоден търг за тримесечен капацитет.

За всеки ежегоден търг за тримесечен капацитет ползвателите на мрежата могат да

участват във всички едновременни търгове.

4. Всяка газогодина ежегодните търгове за тримесечен капацитет започват в следните дни, освен ако в тържния календар е посочено друго:

а) първите ежегодни търгове за тримесечен капацитет започват в първия понеделник от месец август;

б) вторите ежегодни търгове за тримесечен капацитет започват в първия понеделник от месец ноември;

в) третите ежегодни търгове за тримесечен капацитет започват в първия понеделник от месец февруари;

г) четвъртите ежегодни търгове за тримесечен капацитет започват в първия понеделник от месец май.

5. Капацитетът, предлаган във всички ежегодни търгове за тримесечен капацитет, е равен на:

$$A - C + D$$

където:

A е техническият капацитет на оператора на преносна мрежа за всеки от стандартните продукти за капацитет;

C е предварително продаденият технически капацитет, коригиран с капацитета, който се предлага повторно в съответствие с приложимите процедури за управление на претоварването;

D е допълнителен капацитет за това тримесечие, ако има такъв.

6. Две седмици преди началото на търговете операторите на преносни системи уведомяват ползвателите на мрежата относно размера на капацитета, който ще се предлага за всяко тримесечие на предстоящия ежегоден търг за тримесечен капацитет.

7. Кръговете на наддаване на всеки търг се провеждат от 08:00 UTC до 17:00 UTC (зимно часово време) или от 07:00 UTC до 16:00 UTC (лятно часово време) във всички съответни газодни. Кръговете на наддаване започват и приключват в рамките на всеки газоден, както е посочено в член 17, параграф 2.

8. Резултатите от търга по отношение на разпределянето се публикуват възможно най-бързо и не по-късно от следващия работен ден след закриване на кръга на наддаване, едновременно за всички ползватели на мрежата, които участват в съответния търг.

9. На участниците на пазара се предоставя публично обобщена информация за резултатите от търга.

Член 13

Периодични търгове за месечен капацитет

1. Периодичният търг за месечен капацитет се провежда веднъж месечно.

2. Капацитетът за всеки месечен стандартен продукт за капацитет се продава чрез периодичен търг за месечен капацитет, като се използва тържен алгоритъм с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена в съответствие с член 17. Всеки месец месечният стандартен продукт за капацитет за следващия календарен месец се разпределя чрез търг.

3. По време на периодичния търг за месечен капацитет ползвателите на мрежата могат да кандидатстват за един месечен стандартен продукт за капацитет.

4. Периодичните търгове за месечен капацитет започват в третия понеделник на всеки месец за продажбата на месечния стандартен продукт за капацитет за следващия месец, освен ако в тръжния календар е посочено друго.

5. Капацитетът, който се предлага на периодичния търг за месечен капацитет, всеки месец е равен на:

$$A - C + D$$

където:

A е техническият капацитет на оператора на преносна мрежа за всеки от стандартните продукти за капацитет;

C е предварително продаденият технически капацитет, коригиран с капацитета, който се предлага повторно в съответствие с приложимите процедури за управление на претоварването;

D е допълнителен капацитет за този месец, ако има такъв.

6. Една седмица преди началото на търга операторите на преносни системи уведомяват ползвателите на мрежата относно размера на капацитета, предлаган на предстоящия периодичен търг за месечен капацитет.

7. Кръговете на наддаване на всеки търг се провеждат от 08:00 UTC до 17:00 UTC (зимно часово време) или от 07:00 UTC до 16:00 UTC (лятно часово време) във всички съответни газодни. Кръговете на наддаване започват и приключват в рамките на всеки газоден, както е посочено в член 17, параграф 2.

8. Резултатите от търга по отношение на разпределянето се публикуват възможно най-бързо и не по-късно от следващия работен ден след закриване на кръга на наддаване,

едновременно за всички ползватели на мрежата, които участват в съответния търг.

9. На участниците на пазара се предоставя публично обобщена информация за резултатите от търга.

Член 14

Периодични търгове за капацитет за ден напред

1. Периодичният търг за капацитет за ден напред се провежда веднъж дневно.
2. Всеки ден стандартният продукт за капацитет за следващия газоден се продава чрез периодичен търг за капацитет за ден напред.
3. Капацитетът за всеки дневен стандартен продукт за капацитет се продава чрез периодичен търг за капацитет за ден напред, като се използва тръжен алгоритъм с еднаква цена в съответствие с член 18. Всеки ден дневният стандартен продукт за капацитет за следващия газоден се разпределя чрез търг.
4. По време на периодичния търг за капацитет за ден напред ползвателите на мрежата могат да кандидатстват за капацитет за един дневен стандартен продукт за капацитет.
5. Кръгът на наддаване се открива всеки ден от 15:30 UTC (зимно часово време) или от 14:30 UTC (лятно часово време).
6. Офертите за покупка на капацитет за дневен стандартен продукт за капацитет за периодичния търг за капацитет за ден напред се обработват, както следва: подаване, оттегляне или изменение от 15:30 UTC до 16:00 UTC (зимно часово време) или от 14:30 до 15:00 UTC (лятно часово време).
7. Капацитетът, който се предлага на периодичния търг за капацитет за ден напред, всеки ден е равен на:

$$A - C + D$$

където:

A е техническият капацитет на оператора на преносна мрежа за всеки от стандартните продукти за капацитет;

C е предварително продаденият технически капацитет, коригиран с капацитета, който се предлага повторно в съответствие с приложимите процедури за управление на претоварването;

D е допълнителен капацитет за този ден, ако има такъв.

8. Към момента на откриване на кръга на наддаване операторите на преносни системи уведомяват ползвателите на мрежата относно размера на капацитета, предлаган на предстоящия периодичен търг за капацитет за ден напред.

9. Резултатите от търга по отношение на разпределянето се публикуват не по-късно от 30 минути след закриване на кръга на наддаване, едновременно за всички ползватели на мрежата, които участват в съответния търг.

10. На участниците на пазара се предоставя публично обобщена информация за резултатите от търга.

Член 15

Търгове за капацитет в рамките на деня

1. В зависимост от наличието на капацитет търг за капацитет в рамките на деня се провежда на всеки час през газоденя, като се използва търг с еднаква цена в съответствие с член 18.

2. Първият кръг на наддаване се открива непосредствено в началото на следващия час след публикуването на резултатите от последния търг за ден напред (включително за капацитет с прекъсване, ако се предлага такъв) в съответствие с член 14. Първият кръг на наддаване приключва в 01:30 UTC (зимно часово време) или в 00:30 UTC (лятно часово време) преди съответния газоден. Разпределението на спечелилите търга оферти за покупка влиза в сила от 05:00 UTC (зимно часово време) или 04:00 UTC (лятно часово време), в съответния газоден.

3. Последният кръг на наддаване приключва в 00:30 UTC (зимно часово време) или в 23:30 UTC (лятно часово време) в съответния газоден.

4. Ползвателите на мрежата имат право да правят, оттеглят или изменят оферти за покупка от откриването на всеки кръг на наддаване до закриването на този кръг на наддаване.

5. Във всеки час на съответния газоден, капацитет, наличен след 4 часа (съответен час + 4), се предлага на търг като капацитет в рамките на деня.

6. Всеки кръг на наддаване се открива на всеки кръгъл час на съответния газоден.

7. Продължителността на всеки кръг на наддаване е 30 минути, считано от момента на откриването му.

8. Всеки час капацитетът, предлаган на търга в рамките на деня, трябва да бъде равен на:

$$A - C + D$$

където:

A е техническият капацитет на оператора на преносна мрежа за всеки от стандартните продукти за капацитет;

C е предварително продаденият технически капацитет, коригиран с капацитета, който се предлага повторно в съответствие с приложимите процедури за управление на претоварването;

D е допълнителен капацитет, ако има такъв.

9. Операторите на преносни системи публикуват наличния размер на гарантирания в рамките на деня капацитет, след приключване на последния търг за сделки за ден напред в съответствие с член 32, параграф 9.

10. Операторите на преносни системи предоставят на ползвателите на мрежата, които наддават на търговете за ден напред, възможност за избор дали техните валидни неспечелили оферти да бъдат включвани автоматично в следващия търг от вида „в рамките на деня“.

11. Капацитетът трябва да бъде разпределен в рамките на 30 минути след приключване на кръга на наддаване, при условие че офертите са приети и операторът на преносна система извършва процедура по разпределяне.

12. Резултатите от търга се предоставят едновременно на всички ползватели на мрежата.

13. Обобщена информация за резултатите от търга се публикува най-малкото в края на деня.

Член 16

Тръжни алгоритми

1. Ако по време на търг се предлагат няколко стандартни продукта за капацитет, съответният алгоритъм за разпределяне се прилага поотделно за всеки стандартен продукт за капацитет, при неговото разпределяне. При прилагането на тържния алгоритъм офертите за покупка за отделните стандартни продукти за капацитет се разглеждат независимо една от друга.

2. За ежегодни търгове за годишен капацитет, годишни търгове за тримесечен капацитет и периодични търгове за месечен капацитет се прилага тържен алгоритъм с явно наддаване и периодично повишение на тържната цена, с множество кръгове на наддаване, както е предвидено в член 17.

3. За периодични търгове за капацитет за ден напред и търгове за капацитет в рамките на деня се прилага тържен алгоритъм с еднаква цена, с един кръг на наддаване, в съответствие с член 18.

Член 17

Тръжен алгоритъм с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена

1. Търговете с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена позволяват на ползвателите на мрежата да наддават за определени количества при нарастващи цени, обявявани на последователни кръгове на наддаване, започвайки от минималната цена P_0 .

2. Първият кръг на наддаване, провеждан при цена, равна на минималната цена P_0 , е с продължителност 3 часа. Следващите кръгове на наддаване са с продължителност 1 час. Между кръговете на наддаване има интервал от 1 час.

3. Във всяка оферта за покупка се посочва:

- а) наименованието на подаващия офертата ползвател на мрежата;
- б) съответната точка на междусистемно свързване и посоката на потока;
- в) стандартният продукт за капацитет, за който се заявява капацитет;
- г) за всяка ценова стъпка — размерът на капацитета за съответния заявен стандартен продукт за капацитет;
- д) когато се предлага добавен капацитет — съответното ниво на предлагане.

4. Дадена оферта за покупка се счита за валидна, ако е подадена от ползвател на мрежата и е в съответствие с всички разпоредби на настоящия член.

5. За да участва в търг, всеки ползвател на мрежата задължително трябва да подаде оферта за покупка за определено количество на първия кръг на наддаване.

6. Операторите на преносни системи трябва да предоставят на ползвателите избор да въвеждат оферти за покупка автоматично за всяка ценова стъпка.

7. След приключването на съответния кръг на наддаване не се приемат изменения, оттегляния или варианти на валидни оферти за покупка. Всички валидни оферти стават обвързващи задължения за ползвателя на мрежата да резервира капацитет до заявеното количество за обявените цени, при условие че клиринговата цена на търга е обявената на съответния кръг на наддаване.

8. Количеството, заявявано на всеки кръг на наддаване от един ползвател на мрежата, трябва да е по-малко или равно на капацитета, предлаган на конкретния търг. Количеството, заявявано от един ползвател на мрежата при конкретна цена, трябва да е по-малко или равно на количеството, заявено в офертата за покупка, подадена от този ползвател в предходния кръг на наддаване, освен когато се прилага параграф 16.

9. Оферти за покупка могат свободно да бъдат подавани, изменяни или оттегляни по

време на кръга на наддаване при осигуряване на съответствие на всички оферти с параграф 8. Валидните оферти остават валидни, докато не бъдат изменени или оттеглени.

10. За всяка точка на междусистемно свързване и за всеки стандартен продукт за капацитет се дефинират голяма ценова стъпка и малка ценова стъпка, които се публикуват преди съответния търг. Малката ценова стъпка трябва да бъде определена така, че увеличението с определен брой малки ценови стъпки, който е цяло число, да е равно на увеличението с голяма ценова стъпка.

11. Определянето на голямата ценова стъпка трябва да има за цел намаляването, доколкото това е в рамките на разумно възможното, на продължителността на тръжната процедура. Определянето на малката ценова стъпка трябва да има за цел намаляването, доколкото това е в рамките на разумно възможното, на нивото на непродадения капацитет, когато търгът приключва на цена, по-висока от минималната цена.

12. Ако съвкупното търсене на всички ползватели на мрежата е по-малко или равно на капацитета, предлаган в края на първия кръг на наддаване, търгът се приключва.

13. Ако съвкупното търсене на всички ползватели на мрежата е по-голямо от капацитета, предлаган в края на първия кръг на наддаване или на последващ кръг на наддаване, се открива допълнителен кръг на наддаване с цена, равна на цената от предходния кръг на наддаване, увеличена с голямата ценова стъпка.

14. Ако съвкупното търсене на всички ползватели на мрежата е равно на капацитета, предлаган в края на втория кръг на наддаване или на последващ кръг на наддаване, търгът се приключва.

15. Ако възникне първи недостиг на търсене, цената се намалява и се открива следващ кръг на наддаване. Цената при следващия кръг на наддаване ще бъде равна на цената, зададена за кръга на наддаване, предшестващ първия недостиг на търсене, плюс малката ценова стъпка. След това се откриват следващи кръгове на наддаване, при които цената нараства с малка ценова стъпка, докато съвкупното търсене на всички ползватели на мрежата стане по-малко или равно на предлагания капацитет, в който момент търгът се приключва.

16. Количеството, заявено в офертата за покупка на един ползвател на мрежата във всички кръгове на наддаване, при които цената нараства с малка ценова стъпка, трябва да е по-малко или равно на количеството, заявено в офертата за покупка, подадена от този ползвател в кръга на наддаване, предшестващ първия недостиг на търсене. Количеството, заявено в офертата за покупка на един ползвател на мрежата при дадена малка ценова стъпка, трябва да е по-малко или равно на количеството, заявено в офертата за покупка, подадена от този ползвател в предходния кръг на наддаване при малка ценова стъпка. Количеството, заявено в офертата за покупка на един ползвател на мрежата във всички кръгове на наддаване, при които цената нараства с малка ценова стъпка, трябва да е по-голямо или равно на количеството, заявено в офертата за покупка, подадена от този ползвател в кръга на наддаване, в който е възникнал първият недостиг на търсене.

17. Ако съвкупното търсене на всички ползватели на мрежата е по-голямо от капацитета, предлаган в дадения кръг на наддаване с цена, равна на довелата до първия недостиг на търсене,

намалена с една малка ценова стъпка, търгът се приключва. Клиринговата цена трябва да е цената, която е довела до първия недостиг на търсене, а спечелилите търга оферти са тези, които са подадени по време на първоначалния кръг на наддаване, в който се е появил първият недостиг на търсене.

18. След всеки кръг на наддаване информацията за търсенето на всички ползватели на мрежата в конкретен търг се публикува в обобщен вид възможно най-бързо.

19. Цената, обявена за последния кръг на наддаване, в който търгът се приключва, се счита за клирингова цена на конкретния търг, с изключение на случаите, в които се прилага параграф 17.

20. На всички ползватели на мрежата, които са подали валидни оферти за покупка за количества на клиринговата цена, се разпределя капацитет според заявените в техните оферти количества на клиринговата цена. Когато се предлага добавен капацитет, неговото разпределяне зависи от резултата от проверката за икономическа целесъобразност в съответствие с член 22. Спечелилите търга ползватели на мрежата плащат клиринговата цена на конкретния търг, която може да бъде фиксирана или плаваща дължима цена, както е определено в член 24 от Регламент (ЕС) 2017/460, както и всички други възможни такси, наложими към момента, в който разпределеният им капацитет може да бъде използван.

21. След приключването на всеки търг окончателният резултат от търга, включително информацията за съвкупния разпределен капацитет и клиринговата цена, се публикуват. Спечелилите търга ползватели на мрежата трябва да бъдат информирани за размера на капацитетите, които са им разпределени. Индивидуална информация се съобщава само на съответните страни. Когато се разпределя добавен капацитет, този параграф се прилага единствено за резултатите от търга при онова ниво на предлагане, което предлага най-големия размер капацитет, за който проверката за икономическа целесъобразност съгласно член 22, параграф 3 е положителна.

22. Ако даден търг с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена не е приключил до планираното (съгласно тръжния календар) начало на следващия търг за капацитет, обхващащ същия период, първият търг се приключва без да се разпределя капацитет. Капацитетът се предлага на следващия съответен търг.

Член 18

Тръжен алгоритъм с еднаква цена

1. В търг с еднаква цена се провежда само един кръг на наддаване, в който ползвателят на мрежата предлага както цена, така и количество.

2. По време на кръга на наддаване от даден търг ползвателите на мрежата могат да подават до 10 оферти за покупка. Всяка оферта за покупка се разглежда независимо от другите оферти за покупка. След приключването на кръга на наддаване оставащите оферти за покупка не могат да бъдат изменени или оттегляни.

3. Във всяка оферта за покупка се посочва:

а) наименованието на подаващия офертата ползвател на мрежата;

б) съответната точка на междусистемно свързване и посоката на потока;

в) стандартният продукт за капацитет, за който се заявява капацитет;

г) размерът на капацитета за съответния заявен стандартен продукт за капацитет, който трябва да е по-малък или равен на капацитета, предлаган на конкретния търг;

д) минималният размер на капацитета за съответния стандартен продукт за капацитет, който ползвателят на мрежата е готов да получи като разпределен съгласно съответния алгоритъм, в случай че на ползвателя на мрежата не бъде разпределен размерът, поискан в съответствие с буква г);

е) офертните цени, които не трябва да бъдат по-малки от минималната цена, зададена за съответния стандартен продукт за капацитет, които ползвателят на мрежата е готов да заплати във връзка със заявения от него капацитет. Оферти с офертна цена, по-ниска от минималната цена, не се приемат.

4. Операторът на преносна система класира всички оферти за покупка, съответстващи на даден стандартен продукт за капацитет, в зависимост от тяхната офертна цена, като най-високата цена е първа.

5. Към момента на приключването на кръга на наддаване всички останали оферти за покупка се считат за обвързващи за ползвателите на мрежата, на които е разпределен поне минималният размер капацитет, заявен в съответствие с буква д) от параграф 3.

6. Според класирането на офертите в съответствие с параграф 4 и при условията на параграфи 7—10, капацитетът се разпределя на отделните оферти за покупка в зависимост от класирането им по цени. Всички оферти, за които е разпределен капацитет, се считат за спечелили. След разпределянето на капацитета оставащият неразпределен капацитет се намалява със същото количество.

7. В съответствие с параграф 6 и при условията на параграф 9, когато размерът на капацитета, заявен от ползвател на мрежата, надвишава оставащия неразпределен капацитет (след като капацитетът е разпределен между ползвателите на мрежата, подали оферти с по-високи цени), на този ползвател на мрежата се разпределя капацитет, равен на оставащия неразпределен капацитет.

8. В съответствие с параграф 7 и при условията на параграф 9, когато в две или повече оферти за покупка е посочена една и съща офертна цена и общият размер на оставащия капацитет, заявен в тези оферти, надвишава оставащия неразпределен капацитет, последният се разпределя пропорционално на количествата, заявени във всяка от тези оферти.

9. Когато размерът, който трябва да се разпредели към дадена оферта за покупка съгласно параграфи 6, 7 или 8, е по-малък от минималния размер на капацитета съгласно параграф 3, буква д), офертата се счита за неспечелила и се извършва ново разпределяне между оставащите оферти с еднаква цена съгласно параграф 8 или се извършва разпределяне към следващата оферта с по-ниска цена съгласно параграф 6.

10. Когато оставащият размер, подлежащ на разпределяне по оферти за покупка съгласно параграфи 6, 7, 8 или 9, е равен на нула, по оставащите оферти за покупка не се разпределя капацитет. Тези оферти се считат за неспечелили.

11. Клиринговата цена се определя като цената на най-ниската спечелила оферта за покупка, ако търсенето надвишава предлагането при минималната цена. Във всички останали случаи клиринговата цена е равна на минималната цена. Спечелилите търга ползватели на мрежата плащат клиринговата цена на конкретния търг, която може да бъде фиксирана или плаваща дължима цена, както е определено в член 24 на Регламент (ЕС) 2017/460, както и всички други възможни такси, наложими към момента, в който разпределеният им капацитет може да бъде използван.

ГЛАВА IV

ГРУПИРАНЕ НА КАПАЦИТЕТ В ТОЧКИ НА МЕЖДУСИСТЕМНО СВЪРЗВАНЕ

Член 19

Продукти за групиран капацитет

Операторите на съседни преносни системи предлагат съвместно продукти за групиран капацитет в съответствие със следните принципи:

1. от двете страни на точката на междусистемно свързване целият гарантиран капацитет се предлага като групиран капацитет, доколкото от двете ѝ страни има на разположение гарантиран или добавен капацитет;

2. операторите на преносни системи предлагат капацитет за съответните стандартни продукти за капацитет, чрез платформа за резервиране в съответствие с член 37 и в съответствие с приложимата процедура за разпределяне, както е определена в глава III;

3. групираният капацитет, предлаган от съответните оператори на преносни системи в точката на междусистемно свързване, се договаря чрез единна процедура за разпределяне;

4. ползвателите на мрежата се съобразяват с приложимите условия на договора(ите) за пренос на съответните оператори на преносни системи, считано от момента, в който капацитетът за транспортиране е договорен;

5. когато в даден разглеждан период от едната страна на дадена точка на междусистемно свързване има повече гарантиран капацитет отколкото от другата страна, операторът на

преносната система с най-големия наличен гарантиран капацитет може да предлага на ползвателите на мрежата допълнителен капацитет от този вид като негрупирани продукт в съответствие с тръжния календар и със следните правила:

а) когато съществува договор за негрупирани пренос от другата страна на точката на междусистемно свързване, капацитет може да бъде предлаган като негрупирани, без да се превишава размерът и срокът на действащия от другата страна договор за пренос;

б) когато такъв допълнителен капацитет не попада в обхвата на параграф 5, буква а), той може да бъде предлаган за максимален период от една година;

б. всеки негрупирани капацитет, разпределен в съответствие с параграф 5, може да бъде използван и да бъде предмет на заявка като такъв. Той може да се търгува и на вторичния пазар;

7. операторите на съседни преносни системи създават съвместна процедура за заявяване на групирани капацитет, предоставяща на ползвателите на мрежата начин да заявяват потоците на техния групирани капацитет чрез една единствена заявка;

8. задълженията да се предлага групирани капацитет важат също за вторичните пазари на капацитет, доколкото са приложими за тях. Без да се засяга параграф 1, капацитет, който е бил разпределен първоначално като групирани капацитет, може да бъде препродаван на вторичния пазар само като групирани капацитет;

9. когато две или повече точки на междусистемно свързване свързват едни и същи две съседни входно-изходни системи, съответните съседни оператори на преносни системи предлагат наличните в точките на междусистемно свързване капацитети в една виртуална точка на междусистемно свързване. В случай че участват повече от два оператора на преносни системи, тъй като капацитетът в едната или двете входно-изходни системи се продава от повече от един оператор на преносни системи, виртуалната точка на междусистемно свързване трябва да включва всички тези оператори на преносни системи, доколкото това е възможно. Във всички случаи виртуална точка на междусистемно свързване се създава само ако са изпълнени следните условия:

а) съвкупният технически капацитет във виртуалните точки на междусистемно свързване е равен или по-голям от сумата на техническите капацитети във всяка от точките на междусистемно свързване, участващи във виртуалните точки на междусистемно свързване;

б) те улесняват икономичното и ефикасно използване на системата, включително, но не само, с оглед на правилата, формулирани в член 16 от Регламент (ЕО) № 715/2009.

Операторите на съседни преносни системи предприемат необходимите стъпки за анализ и създават работещи виртуални точки на междусистемно свързване не по-късно от 1 ноември 2018 г.

Съгласуване на главните условия за продуктите за групиран капацитет

1. Преди 6 януари 2018 г., след допитване до заинтересованите лица ЕМОПС за газ създава списък на главните условия по договорите за пренос на операторите на преносни системи за продуктите за групиран капацитет. ЕМОПС за газ анализира действащите договори за пренос, като определя и категоризира различията в главните условия и причините за съществуването на тези различия и публикува констатациите си в доклад.

2. Въз основа на доклада по параграф 1, след допитване до заинтересованите лица, в срок от 6 месеца от публикуването на доклада ЕМОПС за газ разработва и публикува образец на главните условия, обхващащ договорните разпоредби, при които няма съществени различия в принципите, залегнали в националните законодателства или националната съдебна практика, по отношение на предлагането на продукти за групиран капацитет.

3. Агенцията, съобразявайки се надлежно със становищата на националните регулаторни органи, представя становище относно образца на главните условия в срок от още 3 месеца. Като взема предвид становището на Агенцията, ЕМОПС за газ публикува на своята интернет страница окончателния образец на главните условия не по-късно от 3 месеца от получаването на становището.

4. След публикуването на окончателния образец на главните условия и ако получат одобрение от националния регулаторен орган, операторите на преносни мрежи могат да прилагат условията, предвидени в образца, при новите договори за продукти за групиран капацитет.

Член 21

Групиране в случай на действащи договори за пренос

1. Ползвателите на мрежата, които са страни по договори за негрупиран пренос в съответните точки на междусистемно свързване, се стремят да постигнат споразумение относно групирането на капацитета чрез договорни споразумения („споразумения за групиране“), в съответствие с разпоредбите, формулирани в член 19. Тези ползватели на мрежата и оператори на преносни системи докладват на съответните национални регулаторни органи за всички споразумения за групиране, постигнати от страните по действащите договори за пренос.

2. Операторите на преносни системи, които са страни по действащите договори за пренос, могат да участват в обсъждания относно споразумението за групиране по всяко време по покана на ползвателите на мрежата, които са страни по действащите договори за пренос.

3. От 1 януари 2018 г. операторите на преносни системи предлагат безплатна услуга по преобразуване на капацитет на ползвателите на мрежата, които имат от едната страна на дадена точка на междусистемно свързване негрупиран капацитет без съответствие. Такава услуга по преобразуване на капацитет се прилага за годишните, тримесечните или месечните продукти за групиран гарантиран капацитет в тази точка на междусистемно свързване, които ползвателят на мрежата е трябвало да придобие, тъй като от другата страна на точката на междусистемно свързване операторът на съседна преносна система е предложил недостатъчен негрупиран

капацитет. Тази услуга се предлага без дискриминация и без допълнителни такси за ползвателите на мрежата за капацитета, който вече имат. По-конкретно, плащанията за частта от договорения групиран капацитет, който ползвателите на мрежата вече имат като негрупиран капацитет без съответствие, се ограничават до евентуалната тръжна надбавка. Тази услуга се основава на модела на преобразуване, който в момента се разработва от ЕМОПС за газ и ще бъде завършен до 1 октомври 2017 г. след допитване до заинтересованите лица и Агенцията. Прилагането може да бъде улеснено чрез платформата(ите) за резервиране на капацитет, посочена(и) в член 37. За използването на тази услуга се докладва ежегодно пред съответните национални регулаторни органи.

4. Когато между съответните ползватели на мрежата е постигнато споразумение за групиране, операторите на преносни системи, участващи в точката на междусистемно свързване, биват информирани своевременно от страните по подготвяното споразумение за групиране, след което се извършва прехвърлянето на въпросния капацитет. Във всеки случай споразумението за групиране се изпълнява при спазване на приложимите условия на съответните съществуващи договори за пренос. След като бъде изпълнено споразумението за групиране, съответният капацитет се разглежда като групиран.

5. При всички случаи срокът на споразуменията за групиране по отношение на капацитета, групиран съгласно изменението на съществуващите договори, не може да надвишава срока на първоначалните договори за пренос.

6. При първа възможност се групира целият капацитет. Действащи договори за пренос за негрупиран капацитет не могат да бъдат подновявани, удължавани или автоматично продължавани след датата на изтичането им. Съответният капацитет става наличен капацитет, считано от датата на изтичане на договорите за пренос.

ГЛАВА V

ПРОЦЕДУРА ЗА ДОБАВЕН КАПАЦИТЕТ

Член 22

Проверка за икономическа целесъобразност

1. Проверката за икономическа целесъобразност, посочена в настоящия член, се извършва от оператора (операторите) на преносни системи или от националния регулаторен орган (по решение на националния регулаторен орган) на всяко ниво на предлагане на проект за добавен капацитет, след като ползвателите на мрежата са поели спрямо участващите оператори на преносни системи обвързващи задължения за договаряне на капацитет, и се състои от следните параметри:

а) настоящата стойност на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет, която се изчислява като дисконтираната сума от следните параметри:

і) сумата от съответните прогнозни референтни цени и евентуалната тръжна надбавка и

евентуална задължителна минимална надбавка, умножена по размера на договорения добавен капацитет;

ii) сумата от евентуалната тръжна надбавка и евентуална задължителна минимална надбавка, умножена по размера на наличния капацитет, който е бил договорен заедно с добавения капацитет;

б) настоящата стойност на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносна система, свързана с добавения капацитет, включен в съответното ниво на предлагане, както е одобрено от съответния национален регулаторен орган в съответствие с член 28, параграф 2;

в) коефициента f .

2. Резултатът от извършването на проверката за икономическа целесъобразност е:

а) положителен, ако стойността на параметъра, посочен в параграф 1, буква а), е най-малко равна на дела на параметъра, посочен в параграф 1, буква б), определен чрез коефициента f ;

б) отрицателен, ако стойността на параметъра, посочен в параграф 1, буква а), е по-малка от дела на параметъра, посочен в параграф 1, буква б), определен чрез коефициента f .

3. На проект за добавен капацитет се дава ход, ако проверката за икономическа целесъобразност дава положителен резултат от двете страни на дадена точка на междусистемно свързване за поне едно ниво на предлагане, включващо добавен капацитет. В случай че има повече от едно ниво на предлагане, чиято проверка за икономическа целесъобразност е дала положителен резултат, за изпълнението на проекта за добавен капацитет се използва това ниво на предлагане с положителен резултат, което осигурява най-голям капацитет. Ако нито едно ниво на предлагане не дава положителен резултат, конкретната процедура за добавен капацитет се прекратява.

Член 23

Коефициент f

1. При прилагането на проверката за икономическа целесъобразност, посочена в член 22, националният регулаторен орган определя нивото на коефициента f за дадено ниво на предлагане, като взема предвид следното:

а) стойността на техническия капацитет, заделен в съответствие с член 8, параграфи 8 и 9;

б) положителните вторични ефекти на проекта за добавен капацитет върху пазара, или върху преносната мрежа, или върху двете системи;

в) продължителността на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет в сравнение с икономическия живот на актива;

г) до каква степен се очаква търсенето на капацитета, изграден по проекта за добавен капацитет, да продължи след края на периода, разгледан в проверката за икономическа целесъобразност.

2. Ако проверката за икономическа целесъобразност даде положителен резултат, инвестиционните разходи, свързани с добавения капацитет, трябва да намерят отражение под формата на увеличение на разрешените или целевите приходи в съответствие с приложимите национални правила.

Член 24

Обединяване в обща проверка за икономическа целесъобразност

1. С цел да се улесни предлагането на продукти за групиран капацитет, икономическите проверки по отделни параметри на участващите оператори на преносни системи при дадено ниво на предлагане се обединяват в обща проверка за икономическа целесъобразност.

2. Общата проверка за икономическа целесъобразност обхваща следните параметри:

а) настоящата стойност на обвързващите задължения на ползвателите на мрежата за договаряне на групиран капацитет, представляваща сумата от стойностите в съответствие с член 22, параграф 1, буква а) за участващите оператори на преносни системи;

б) сумата от отделните настоящи стойности на прогнозираното увеличение на разрешените или целевите приходи на участващите оператори на преносни системи, дължащо се на добавения капацитет на съответното ниво на предлагане;

в) коефициентът f , който определя конкретния дял на посочения в буква б) параметър, който трябва да бъде покрит от параметъра, посочен в буква а), и дава възможност на всички участващи оператори на преносни системи поотделно да покриват своите предварително определени съответни дялове.

3. Резултатът от прилагането на общата проверка за икономическа целесъобразност е положителен, ако всички включени икономически проверки са дали положителни резултати, както е посочено в член 22, параграф 2, буква а), като се отчита евентуално преразпределяне на приходите в съответствие с параграфи 4 и 5. В противен случай резултатът от извършването на общата проверка за икономическа целесъобразност е отрицателен.

4. В случай че преразпределянето на приходите би могло потенциално да доведе до намаляване на ниво на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет, необходими за положителен резултат от общата проверка за икономическа целесъобразност, операторите на преносни системи могат да представят за съгласувано одобряване на съответните национални регулаторни органи механизми за преразпределяне на

приходите от добавен капацитет.

5. Преразпределяне на приходите може да се проведе, както следва:

а) в процеса на обединяването на параметрите на отделните икономически проверки в обща проверка за икономическа целесъобразност;

б) в случай че резултатът от общата проверка за икономическа целесъобразност е отрицателен, като в същото време нивото на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет надхвърля минимума, необходим за покриване на дадена настояща стойност на увеличението на разрешените или целевите приходи за поне един от участващите оператори на преносни системи.

Член 25

Изисквания за публикуване във връзка с проверката за икономическа целесъобразност

1. За даден проект за добавен капацитет операторите на преносна система представят за одобрение на съответните национални регулаторни органи следната информация за всяко ниво на предлагане:

а) в случай на отделни проверки или обща проверка за икономическа целесъобразност се прилагат референтните цени, прогнозирани за времевия хоризонт на първоначалното предлагане на добавен капацитет, които се използват за изчисляването на параметрите, посочени съответно в член 22, параграф 1, буква а) и член 24, параграф 2, буква а);

б) в случай на отделни проверки или обща проверка за икономическа целесъобразност се прилагат параметрите, посочени съответно в член 22, параграф 1, букви б) и в) и член 24, параграф 2, букви б) и в);

в) ако е приложимо, диапазона на нивото за задължителната минимална тръжна надбавка по член 33, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/460 за всяко ниво на предлагане и за всяка точка на междусистемно свързване, приложени в първия и евентуално в следващи търгове, на които се предлага добавеният капацитет, както е определено в член 33, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/460.

2. След получаването на одобрение от съответния национален регулаторен орган (или органи), информацията, посочена в параграф 1, се публикува от участващите оператори на преносни системи, както е определено в член 28, параграф 3.

Член 26

Оценка на пазарното търсене

1. Веднага след започването на ежегодния търг за годишен капацитет и най-малко всяка

нечетна година операторите на преносни системи, сътрудничейки си, оценяват пазарното търсене на добавен капацитет и извършват технически проучвания с оглед на осъществяването на проекти за добавен капацитет за общите си точки на междусистемно свързване. Първата оценка на търсенето ще бъде извършена през 2017 г. за периода от влизането на настоящия регламент в сила.

2. Не по-късно от 8 седмици след началото на ежегодния търг за годишен капацитет и най-малко всяка нечетна година съответните оператори на преносни системи от двете страни на границата на дадена входно-изходна система изготвят общи доклади за оценката на пазарното търсене, всеки от които обхваща всички точки на междусистемно свързване поне по една от границите на входно-изходната система. В доклада за оценката на пазара се оценява предполагаемото търсене на добавен капацитет от всички ползватели на мрежата съгласно параграф 8 и се посочва дали е започнал проект за добавен капацитет.

3. Докладът за оценката на пазарното търсене се публикува на един или няколко официални езика на държавата членка и в рамките на възможното на английски език на интернет страниците на съответните оператори на преносни системи в срок от 16 седмици от началото на ежегодния търг за годишен капацитет най-малко всяка нечетна година.

4. ЕМОПС за газ координира и подпомага изготвянето на доклади за оценката на пазарното търсене, в това число като предоставя стандартен образец и публикува докладите на своята интернет страница.

5. Ако ползвателите на мрежата заявят търсене на добавен капацитет не по-късно от 8 седмици след началото на ежегодния търг за годишен капацитет през четна година, съответните оператори на преносни системи могат по взаимно споразумение да извършат оценка на пазарното търсене и в четна година, при условие че:

а) процедурата, предвидена в членове 26—30, може да бъде приключена преди началото на следващия цикъл за оценка на търсенето, посочен в параграф 1; и

б) се спазва тържният календар.

6. Операторите на преносни системи вземат предвид необвързващите прогнози за търсене, представени не по-късно от 8 седмици след началото на ежегодния търг за годишен капацитет, в текущата оценка на пазарното търсене.

7. Операторите на преносни системи могат да разглеждат необвързващите прогнози за търсене, представени след крайния срок, определен в параграф 6, в текущата оценка на пазарното търсене или ги включват в следващата оценка на пазарното търсене.

8. Необвързващите прогнози за търсене, посочени в параграфи 6 и 7, трябва да съдържат поне следната информация:

а) двете (или множеството) съседни входно-изходни системи, за които се посочва търсенето на добавен капацитет — от едната или от двете страни на дадена точка на междусистемно свързване, както и посоката на търсенето;

б) газогодината(ите), за които се посочва търсенето на добавен капацитет;

в) размера на търсения капацитет между съответните входни-изходни системи;

г) информация относно необвързващите прогнози за търсене, които са били или ще бъдат представени на други оператори на преносни системи, в случай че тези прогнози са свързани помежду си, като например търсенето на капацитет в няколко свързани точки на междусистемно свързване.

9. Ползвателите на мрежата следва да посочат дали тяхното търсене зависи от условията посочени в букви а) — г) от параграф 8.

10. Операторите на преносни системи отговарят на необвързващи прогнози за търсене в рамките на 16 седмици след началото на ежегодните търгове за годишен капацитет или в рамките на 8 седмици след получаването на прогнозите за търсене в съответствие с параграф 7. В отговора се включват най-малко следните елементи:

а) дали прогнозираното търсене може да бъде взето предвид от оператора на преносна система в текущата процедура; или

б) в случай на прогноза за търсене в съответствие с параграф 7, дали тя е достатъчна, за да започне процедура за добавен капацитет в съответствие с параграф 5; или

в) информация в кой доклад за оценка на пазарното търсене, в съответствие с параграф 3, ще бъде включено посоченото търсене, ако то не може да бъде разгледано по буква а) или буква б) (за което трябва да се посочи обосновка).

11. Всеки оператор на преносна система може да събира такси за дейностите, произтичащи от представянето на необвързващи прогнози за търсене. Тези такси отразяват административните разходи за представяне на данни по показатели за търсенето, подлежат на одобрение от съответния национален регулаторен орган и се публикуват на интернет страницата на оператора на преносна система. Тези такси се възстановяват на съответния ползвател на мрежата, ако проверката за икономическа целесъобразност на поне едно ниво на предлагане, включващо добавен капацитет в съответната точка на междусистемно свързване, е положителна.

12. Докладът за оценката на пазарното търсене трябва да взема предвид следните критерии:

а) дали в десетгодишния план за развитие на мрежата в Съюза има посочено физическо несъответствие между предлагането и търсенето на капацитет, което при сценарий с подходящо избрано върхово потребление води до недостатъчно снабдяване на конкретен регион, и дали това несъответствие може да бъде отстранено чрез предлагане на добавен капацитет в точката на междусистемно свързване; или пък в някой национален план за развитие на мрежата има посочено конкретно и трайно изискване за физически пренос;

б) дали в ежегодния търг за годишен капацитет липсва стандартен годишен продукт за

капацитет между две съседни входно-изходни системи за годината, в която добавен капацитет може да бъде предложен за първи път, както и за следващите 3 години, тъй като целият капацитет е бил договорен;

в) дали ползвателите на мрежата, представили необвързващи прогнози за търсенето, са поискали добавен капацитет за няколко последователни години и дали са изчерпани всички други икономически ефективни средства за увеличаване на наличността на съществуващия капацитет.

13. Докладът за оценка на пазарното търсене трябва да включва най-малко:

а) заключение дали да се започне проект за добавен капацитет;

б) обобщените необвързващи прогнози за търсенето, получени не по-късно от 8 седмици след началото на ежегодния търг за годишен капацитет в годината на публикуване на съответния доклад за оценка на търсенето;

в) обобщените необвързващи прогнози за търсенето, представени след крайния срок, посочен в параграф 6, при предходната процедура относно добавения капацитет, в случай че тези прогнози не са били включени в предходната оценка на търсенето;

г) обобщените необвързващи прогнози за търсенето, представени в съответствие с параграф 7, когато операторите на преносни системи са решили да ги разгледат в текущата оценка на пазарното търсене;

д) оценка на очакваните размер, посока и продължителност на търсенето на добавен капацитет в точките за междусистемно свързване с всички съседни входно-изходни системи или междусистемни връзки;

е) заключение дали ще се провеждат технически проучвания за проекти за добавен капацитет, като се посочва за кои точки на междусистемно свързване и за какво очаквано ниво на търсенето;

ж) предварителен график за проекта за добавен капацитет, техническите проучвания и консултациите, посочени в член 27, параграф 3;

з) заключение какви такси, ако има такива, ще бъдат въведени съгласно параграф 10;

и) видовете и по възможност общия размер на прогнозираното търсене при определени условия съгласно параграф 9;

й) как операторите на преносни системи възнамеряват да прилагат член 11, параграф 3 по отношение на ограничението за броя на годините, които се предлагат в ежегодните търгове за годишен капацитет в рамките на процедурата за добавен капацитет.

14. Операторите на преносни мрежи и съответните национални регулаторни органи публикуват съответните точки за контакт във връзка с проекти за добавен капацитет, започнати при публикуването на доклада за оценка на пазарното търсене, и актуализират тази информация

периодично по време на целия проект.

Член 27

Етап на проектиране

1. Етапът на проектиране започва в деня, следващ датата на публикуване на доклада за оценка на пазарното търсене, ако оценката на търсенето установи необходимост от проекти за добавен капацитет.

2. Операторите на преносни системи, действащи в съответната точка на междусистемно свързване, провеждат технически проучвания за проекти за добавен капацитет, с цел проектиране на проекта за добавен капацитет и съгласувани нива на предлагане въз основа на техническата осъществимост и докладите за оценка на пазарното търсене.

3. В срок от 12 седмици от началото на фазата на проектиране съответните оператори на преносни системи провеждат съвместна обществена консултация по предложението за проект на един или няколко официални езика на държавата членка и в рамките на възможното на английски език, продължаваща най-малко 1 месец и най-много 2 месеца. Тези оператори трябва да предприемат всички разумни мерки, за да осигурят трансгранично съгласуване.

Консултацията обхваща най-малко следните елементи:

- а) описание на проекта за добавен капацитет, включително оценка на разходите;
- б) нивата на предлагане за продукти за групиран капацитет в точката на междусистемно свързване;
- в) когато е приложимо, въз основа на получените прогнози за търсене при определени условия, операторите на преносни системи предлагат алтернативен механизъм за разпределяне, като включват неговата обосновка;
- г) предварителни графици на проекта за добавен капацитет;
- д) общи правила и условия, които ползвателите на мрежата трябва да приемат, за да участват и да получат достъп до капацитет във фазата на обвързващо разпределяне на капацитет в рамките на процедурата за добавен капацитет, включително всяко обезпечение, което трябва да бъде предоставено от ползвателите на мрежата, както и разпоредби как се действа съгласно договора при евентуални закъснения в предоставянето на капацитет или в случаи на прекъсване на изпълнението на проекта;
- е) когато към проекта за добавен капацитет се прилага подход с фиксирана цена — елементите IND и RP, описани в член 24, буква б) от Регламент (ЕС) 2017/460;
- ж) нивото на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения, изразени като предполагаема стойност на коефициента f , приложен в съответствие с член 23, която, след

консултации с операторите на преносни системи, е предложена и впоследствие одобрена от съответните национални регулаторни органи;

з) всички прогнози за търсене на капацитет, получени в съответствие с член 26, параграф 7;

и) дали е вероятно добавеният капацитет да доведе до трайно, значително намаляване на използването на друга незабранена газова инфраструктура в същата и в съседни входно-изходни системи или по същия маршрут.

4. В процеса на разработване на съгласувани нива на предлагане операторите на преносни системи работят в тясно сътрудничество със съответните национални регулаторни органи и съгласуват действията си отвъд националните граници, за да стане възможно предлагането на оферти за добавен капацитет като групирани продукти. В предложението за проект и при разработването на съгласувани нива на предлагане се вземат под внимание резултатите от консултацията, предвидена в параграф 3.

Член 28

Одобряване и публикуване

1. След консултацията и приключването на фазата на проектиране за един проект за добавен капацитет в съответствие с член 27 участващите оператори на преносни системи предават предложението за проект за добавен капацитет на съответните национални регулаторни органи за съгласувано одобряване. Освен това предложението за проект се публикува от участващите оператори на преносни системи на един или няколко официални езика на държавата членка и в рамките на възможното на английски език и съдържа най-малко следната информация:

а) всички нива на предлагане, отразяващи обхвата на очакваното търсене на добавен капацитет в съответните точки на междусистемно свързване, в резултат на процедурата, предвидена в член 27, параграф 3 и член 26;

б) общи правила и условия, които един ползвател на мрежата трябва да приеме, за да участва и да получи достъп до капацитет във фазата на обвързващо разпределяне на капацитет в рамките на процедурата за добавен капацитет, включително всякакви обезпечения, които ползвателите на мрежата трябва да представят, както и разпоредби как се действа съгласно договора при евентуални закъснения в предоставянето на капацитет или в случаи на прекъсване на изпълнението на проекта;

в) графици за проекта за добавен капацитет, включително всички изменения след консултацията, описана в член 27, параграф 3, както и мерки за избягването на забавянния и за свеждането до минимум на въздействието на забавянията;

г) параметрите, посочени в член 22, параграф 1;

д) дали в съответствие с член 30 може да бъде поискано по изключение допълнително

удължаване с най-много 5 години на времеви хоризонт за договаряне на капацитет в допълнение към вече разрешен период от най-много 15 години след началото на експлоатацията;

е) когато е приложимо, предложеният алтернативен механизъм за разпределяне, включително неговата обосновка по член 30, параграф 2, както и условията, одобрени от оператора на преносната система за обвързващия етап в съответствие с член 30, параграф 3;

ж) когато към проекта за добавен капацитет се прилага подход с фиксирана цена — елементите, описани в член 24, буква б) от Регламент (ЕС) 2017/460.

2. В срок от 6 месеца от получаването на пълното предложение за проект от последния от съответните регулаторни органи, въпросните национални регулаторни органи публикуват на един или няколко официални езика на държавата членка и в рамките на възможното на английски език съгласувани решения по предложението за проект, определено в параграф 1. В решенията се включва обосновка. Националните регулаторни органи се информират взаимно за получаването на предложението за проект и за неговата пълнота, за да бъде определено началото на срока от 6 месеца.

При подготовката на своето решение всеки национален регулаторен орган взема предвид становищата на другите участващи национални регулаторни органи. Във всеки случай националните регулаторни органи вземат под внимание всички неблагоприятни въздействия върху конкуренцията и ефективното функциониране на вътрешния пазар на газ, свързани със съответните проекти за добавен капацитет.

Ако съответният национален регулаторен орган има възражения срещу представеното предложение за проект, той информира за това другите участващи национални регулаторни органи във възможно най-кратък срок. В такава ситуация всички участващи национални регулаторни органи предприемат всички разумни стъпки, за да работят съвместно и да постигнат общо споразумение.

Когато съответните национални регулаторни органи не могат да постигнат споразумение по предложението алтернативен механизъм за разпределяне в срока от 6 месеца, посочен в първата алинея, Агенцията взема решение относно алтернативния механизъм за разпределяне, който трябва да се прилага, като следва процедурата, предвидена в член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 713/2009.

3. При публикуването на решенията на съответните национални регулаторни органи съгласно параграф 2 и не по-късно от 2 месеца преди предлагането на добавен капацитет на ежегодния търг за годишен капацитет операторите на преносни системи публикуват съвместно съобщение на един или няколко официални езика на държавата членка и в рамките на възможното на английски език, включващо най-малко следните елементи:

а) информацията, определена в параграф 1 и одобрена от националните регулаторни органи;

б) образец на договорите във връзка с предлагането на капацитет.

Член 29

Предлагане на добавен капацитет на търг

1. След приключването на етапите, предвидени в член 27, участващите оператори на преносни системи предлагат добавения капацитет заедно със съответния наличен капацитет в ежегодния търг за годишен капацитет под формата на стандартни продукти за гарантиран капацитет в търгове с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена в съответствие с член 17, по подразбиране, както и в съответствие с член 8, параграфи 8 и 9 и член 19.

2. Търговете за съответните нива на предлагане се провеждат едновременно и независимо един от друг в съответствие с член 17 и като се спазват условията на член 8, параграф 2. През търг преминават само координирани нива на предлагане.

3. С цел минимизиране на потенциалните тръжни надбавки и постигане на положителен резултат от проверката за икономическа целесъобразност на възможно най-високо ниво на предлагане, нов търг може да бъде започнат когато и само ако:

а) имало е най-малко две нива на предлагане, определени от операторите на преносни системи преди началото на търговете, описани в параграф 2; и

б) най-малко едно от тези нива е било неуспешно и е довело до отрицателен резултат при проверката за икономическа целесъобразност; и

в) проверката за икономическа целесъобразност за следващото по-ниско ниво на предлагане от това на най-ниското неспечелило ниво на предлагане (оферта) е дала положителен резултат, като поне за един стандартен годишен продукт за капацитет търгът е приключил при клирингова цена с тръжна надбавка.

Ако тези условия са изпълнени, може да започне нова тръжна процедура при най-ниското неуспешно ниво на предлагане, посочено в буква б).

4. Ако новата тръжна процедура не доведе до положителна проверка за икономическа целесъобразност, резултатите от разпределянето при първоначалната тръжна процедура, посочена в буква в), се ползват с предимство в съответствие с член 17, параграфи 20 и 21.

Член 30

Принципи при алтернативните механизми за разпределяне

1. Алтернативният механизъм за разпределяне обхваща период от най-много 15 години от началото на експлоатацията. Ако проверката за икономическа целесъобразност не приключи с положителен резултат въз основа на резервациите за 15-те години, националните регулаторни органи могат по изключение да удължат крайния срок с максимум 5 допълнителни години.

2. Алтернативен механизъм за разпределяне може да се използва с одобрението на националните регулаторни органи, когато въз основа на оценката на пазарното търсене по член 26 или консултацията по член 27, параграф 3 има основания да се заключи, че търгът с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена не е подходящ и че проектът за добавен капацитет отговаря едновременно на следните две условия:

а) обхваща повече от две входно-изходни системи, като в хода на процедурата за разпределяне се изискват оферти за покупка за няколко точки на междусистемно свързване;

б) изискват се оферти за покупка с продължителност повече от една година.

3. В мрежа с алтернативен механизъм за разпределяне ползвателите на мрежата могат да представят обвързващи оферти за условно договаряне на капацитет, ако е спазено поне едно от следните условия, определени от операторите на преносни системи в одобреното предложение за проект съгласно член 28, параграф 1:

а) поети задължения, свързани със задължения в други точки на междусистемно свързване или изключващи такива задължения;

б) поети задължения в рамките на различни стандартни годишни продукти за капацитет в дадена точка на междусистемно свързване;

в) поети задължения, зависещи от разпределението на конкретен или минимален размер капацитет.

4. Алтернативният механизъм за разпределяне подлежи на одобряване от съответните национални регулаторни органи съгласно член 28, параграф 2. Този механизъм трябва да бъде прозрачен и недискриминационен, но може да дава предимство на офертите за покупка за стандартен годишен продукт за капацитет, резервиращи капацитет за по-голяма продължителност или с по-голям размер.

5. Ако бъде дадено предимство на офертите за покупка с по-голяма продължителност или с по-голям размер на капацитета, националните регулаторни органи могат да решат да заделят най-малко 10 % и най-много 20 % от техническия капацитет във всяка точка на междусистемно свързване, когато прилагат член 8, параграф 8. Така заделеният капацитет се предлага в съответствие с член 8, параграф 7.

Член 31

Преходни разпоредби

При проектите за добавен капацитет, започнати преди влизането на настоящия регламент в сила, се прилагат членове 26—30, освен ако тези проекти са получили необходимите одобрения за разпределяне на капацитет от съответните национални регулаторни органи преди 1 август 2017 г.

ГЛАВА VI

ПРЕКЪСВАЕМ КАПАЦИТЕТ

Член 32

Предоставяне на прекъсваеми услуги

1. От 1 януари 2018 г. операторите на преносни системи могат да предлагат стандартни продукти за прекъсваем капацитет с продължителност повече от един ден само ако съответният месечен, тримесечен или годишен стандартен продукт за гарантиран капацитет е бил продаден с тръжна надбавка, бил е разпродаден или не е бил предложен.

2. Операторите на преносни системи предлагат дневен продукт за прекъсваем капацитет в двете посоки в точките на междусистемно свързване, когато съответният стандартен продукт за гарантиран капацитет е бил разпродаден за ден напред или не е бил предложен. В еднопосочните точки на междусистемно свързване, в които гарантиран капацитет се предлага само в една посока, операторите на преносни системи предлагат поне дневен продукт за прекъсваем капацитет в другата посока.

3. Ако се предлага прекъсваем капацитет, това не трябва да е за сметка на размера на предлагания гарантиран капацитет. Операторите на преносни системи не заделят капацитет, който може да се предлага като гарантиран капацитет, за да го предлагат като прекъсваем капацитет.

4. Ако се предлагат продукти за прекъсваем капацитет, различни от дневните продукти, за стандартните продукти за прекъсваем капацитет важат същите срокове като за продуктите за гарантиран капацитет.

5. Ако се предлага прекъсваем капацитет, той се разпределя чрез тръжна процедура, с изключение на прекъсваемия капацитет в рамките на деня.

6. Прекъсваемият капацитет в рамките на деня се разпределя чрез процедура за свръхзаявяване.

7. Прекъсваемият капацитет в рамките на деня се разпределя само след като е разпродаден гарантираният капацитет, бил той технически или допълнителен капацитет.

8. Когато се провеждат търгове за продукти за прекъсваем капацитет, надхвърлящи рамките на деня, операторите на преносни системи публикуват размерите на предлагания прекъсваем капацитет (ако са им известни) преди началото на тръжната процедура.

9. Ако се предлага прекъсваем капацитет, той се разпределя посредством отделен търг, след като е бил разпределен гарантираният капацитет със същата продължителност, но преди да е започнал търгът за гарантиран капацитет с по-кратка продължителност, с изключение на случая на прекъсваем капацитет в рамките на деня.

10. Ако се предлага прекъсваем капацитет, търговете за него се провеждат в съответствие със същите структурни принципи и срокове като прилаганите при гарантиран капацитет. Точните тръжни дати на търговете за прекъсваем капацитет трябва да бъдат подробно указани в тръжния календар, освен когато се касае за прекъсваем капацитет в рамките на деня. За ежегодни търгове за годишен капацитет, всички годишни търгове за тримесечен капацитет и всички периодични търгове за месечен капацитет операторите на преносни системи уведомяват ползвателите на мрежата относно предлагания размер на прекъсваем капацитет една седмица преди началото на търга. Ако към датата, определена като начална дата за търговете за прекъсваем капацитет, има неприключили търгове за гарантиран капацитет, търговете за прекъсваем капацитет започват не по-късно от следващия работен ден след приключването на съответните търгове за гарантиран капацитет. В такива случаи всяка промяна на предлагания размер трябва да бъде съобщена поне 12 часа преди началото на съответния търг за прекъсваем капацитет.

Член 33

Минимални периоди на уведомяване преди прекъсване

1. Прекъсваемите капацитети трябва да имат минимални периоди на уведомяване преди прекъсване, чиято продължителност операторите на съседни преносни системи определят съвместно.

2. Стандартният минимален период на уведомяване преди прекъсване за даден газочас е четиридесет и пет минути след началото на цикъла за повторно заявяване за посочения газочас. Когато два оператора на преносни системи желаят да скъсят периода на уведомяване преди прекъсване, всяко съответно споразумение, сключено между операторите на преносни системи, подлежи на одобряване от националния компетентен регулаторен орган.

Член 34

Съгласуване на процеса на прекъсване

Операторът на преносна система, който предприема прекъсването, уведомява съответния оператор на съседната преносна система. Операторите на съседни преносни системи уведомяват своите съответни засегнати ползватели на мрежата възможно най-бързо, но при надлежно съблюдаване надеждността на информацията.

Член 35

Зададена последователност на прекъсванията

1. Ако общият размер на заявките надвишава количеството газ, което може да преминава в определена точка на междусистемно свързване, редът, в който се осъществяват прекъсванията, се определя въз основа на договорения времеви график в съответните договори за пренос за

прекъсваем капацитет. В случай на прекъсване договорите за пренос, които влизат в сила по-рано, имат предимство пред договорите за пренос, които влизат в сила на по-късен етап.

2. Ако след прилагане на процедурата, предвидена в параграф 1, две или повече заявки са класирани на една и съща позиция в реда за прекъсване и операторът на газопреносна система не прекъсва потока на газ по всички от тях, се прилага пропорционално намаляване на тези конкретни заявки.

3. За да се съобразят с разликите между различните услуги за прекъсваем капацитет в рамките на Съюза, операторите на съседни преносни системи прилагат и съгласуват съвместните процедури, предвидени в настоящия член, поотделно за всяка точка на междусистемно свързване.

Член 36

Причини за прекъсванията

Операторите на преносни системи посочват причините за прекъсванията или директно в договорите за пренос за прекъсваем капацитет, или в общите условия, които уреждат тези договори. Причините за прекъсванията могат да включват, но не се ограничават до качеството на газа, налягането, температурата, характерните схеми на потоците, използването на твърди договори, техническото обслужване, ограниченията нагоре или надолу по веригата за снабдяване с газ, задълженията за комунални услуги и управлението на капацитета, произтичащи от процедурите за управление на претоварването.

ГЛАВА VII

ПЛАТФОРМИ ЗА РЕЗЕРВИРАНЕ НА КАПАЦИТЕТ

Член 37

Платформи за резервиране на капацитет

1. Операторите на преносни системи прилагат настоящия регламент, като предлагат капацитет посредством една или ограничен брой съвместни уеб-базирани платформи за резервиране. Такива платформи могат да бъдат експлоатирани от самите оператори на преносни системи или чрез страна, избрана по споразумение, която при необходимост действа от името на операторите по отношение на ползвателите на мрежата.

2. При съвместните платформи за резервиране са прилагат следните правила:

а) важат правилата и процедурите за предлагането и разпределянето на целия капацитет в съответствие с глава III;

б) установяването на процедура за предлагане на гарантиран групиран капацитет в съответствие с глава IV е с приоритет;

в) предоставят се функционални възможности на ползвателите на мрежата, позволяващи им да предлагат и придобиват вторичен капацитет;

г) за да използват услугите на платформите за резервиране, ползвателите на мрежата приемат и спазват всички приложими правни и договорни изисквания, които им позволяват да резервират и използват капацитет в мрежата на съответните оператори на преносни системи по договор за пренос;

д) капацитет във всяка отделна точка на междусистемно свързване или виртуална точка на междусистемно свързване се предлага само на една платформа за резервиране, но даден оператор на преносна система може да предлага капацитет в различни точки на междусистемно свързване или виртуални точки на междусистемно свързване чрез различни платформи за резервиране.

3. В срок от 6 месеца от влизането на настоящия регламент в сила всички оператори на преносни системи трябва да постигнат договорно споразумение за използването на единна платформа, чрез която да предлагат капацитет от двете страни на своите съответни точки на междусистемно свързване или виртуални точки на междусистемно свързване. Ако не бъде постигнато споразумение между операторите на преносни системи в определения срок, те незабавно отнасят въпроса до съответните национални регулаторни органи. Тогава националните регулаторни органи, в срок от още 6 месеца от датата на отнасянето на въпроса до тях, избират съвместно единна платформа за резервиране за срок, не по-дълъг от 3 години. Ако националните регулаторни органи не са в състояние съвместно да изберат единна платформа за резервиране в срок от 6 месеца от датата на отнасяне на въпроса до тях, се прилага член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 713/2009. Агенцията решава коя платформа за резервиране ще се използва за срок, не по-дълъг от 3 години, в съответната точка на междусистемно свързване или виртуална точка на междусистемно свързване.

4. В случай че изборът на платформа за резервиране в дадена точка на междусистемно свързване или виртуална точка на междусистемно свързване е бил направен от националните регулаторни органи или от Агенцията, операторите на преносни системи трябва да постигнат договорно споразумение относно използваната платформа за резервиране най-късно до края на периода, посочен в последното изречение на параграф 3 и за който изборът е бил направен от националните регулаторни органи или Агенцията. Ако не бъде постигнато договорно споразумение, процедурата по параграф 3 започва отново.

5. Създаването на една или ограничен брой съвместни платформи за резервиране трябва да улесни и опрости резервирането на капацитет в точките на междусистемно свързване в Съюза в полза на ползвателите на мрежата. Когато е целесъобразно, ЕМОПС за газ и Агенцията улесняват този процес.

6. Резултатите от разпределянето на увеличенията на технически капацитет се публикуват на платформата за резервиране, която се използва за тръжната продажба на съществуващ капацитет, а нов капацитет, създаден там, където преди това не е имало такъв — на съвместна платформа за резервиране, за която са се споразумели съответните оператори на преносни системи.

ГЛАВА VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 38

Мониторинг на изпълнението

1. С цел да подпомогне Агенцията при изпълнението на нейните задължения за осъществяване на мониторинг съгласно член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 715/2009, ЕМОПС за газ наблюдава и анализира как операторите на преносни системи изпълняват настоящия регламент в съответствие с член 8, параграфи 8 и 9 от Регламент (ЕО) № 715/2009. По-специално, ЕМОПС за газ гарантира пълнотата и верността на цялата съответна информация, предоставена от оператори на преносни системи. ЕМОПС за газ предава тази информация на Агенцията до 31 март 2019 г.

2. Операторите на преносни мрежи предоставят до 31 декември 2018 г. на ЕМОПС за газ цялата информация, която ѝ е необходима, за да изпълни своите задължения по параграф 1.

3. ЕМОПС за газ и Агенцията се съобразяват с поверителността на чувствителната търговска информация.

4. Преди 6 април 2019 г. Агенцията, в рамките на своите задачи за мониторинг, докладва относно условията, предвидени в договорите за стандартни продукти за гарантиран капацитет, като отчита тяхното въздействие върху ефективното използване на мрежата и интегрирането на пазарите на газ в Съюза. При изготвянето на своята оценка Агенцията се подпомага от съответните национални регулаторни органи и операторите на преносни системи.

Член 39

Отмяна

Регламент (ЕС) № 984/2013 се отменя.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент.

Член 40

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Той се прилага от момента на влизането му в сила.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 16 март 2017 година.

За Комисията

Председател

Jean-Claude JUNCKER

1 ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36.

2 Регламент (ЕС) № 984/2013 на Комисията от 14 октомври 2013 г. за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределение на капацитет в газопреносни системи и за допълнение на Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 273, 15.10.2013 г., стр. 5).

3 Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията от 30 април 2015 година за установяване на мрежов кодекс относно правила за оперативната съвместимост и обмена на данни (ОВ L 113, 1.5.2015 г., стр. 13).

4 Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

5 Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 1).

6 Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 г. за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (вж. страница 29 от настоящия брой на Официален вестник).

7 Регламент (ЕС) № 994/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Директива 2004/67/ЕО на Съвета (ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 1).